

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра маркетингу та логістики

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Фінансовий аналіз
(вибірковий)

Спеціальність	075 «МАРКЕТИНГ»
Освітня програма	МАРКЕТИНГ (2024 рік набору)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Суми

Розробник:

Селезень Олена Миколаївна ст.викладач

(підпис)

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри маркетингу та логістики	протокол від 02.06. 2026 № 19
	Завідувач кафедри (підпис) Наталія МАКАРЕНКО

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Наталія МАКАРЕНКО
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

Світлана ЛУКАШ

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

Олена ШУМКОВА
(ПІБ)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(Надія БАРАНИК)
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 18.06. 2026 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Фінансовий аналіз		
2.	Факультет/кафедра	Факультет Економіки та менеджменту/кафедра маркетингу та логістики		
3.	Статус ОК	вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОП «Маркетинг» (2024р.)		
5.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень		
6.	Семестр та тривалість вивчення	Семестр – 5, тривалість вивчення – 15 тижнів		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл (Денна /заочна)	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні	
		30 год.	30 год.	90 год..
9.	Мова навчання	Українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Селезень О.М. ст..викладач кафедри маркетингу та логістики		
11.1	Контактна інформація	(050)915-52-15; el.selezen@gmail.com Години консультацій – кожної середи о 12.15, кабінет 214-е		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ - спрямована на поглиблення економічних знань, на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних основ, організації і методики проведення фінансового аналізу; вміння давати об'єктивну оцінку фінансово-господарській діяльності, діагностувати основні проблеми її розвитку, виявляти напрямки вдосконалення та обґрунтовувати управлінські рішення, спрямовані на підвищення ефективності функціонування; оволодіння науковим підходом до вибору оптимальних варіантів управління. Вивчення дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти компетентностей – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність формувати обліково-аналітичну та фінансову інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства; здатність проводити фінансовий аналіз діяльності підприємства з метою прийняття управлінських рішень.		
12.	Мета освітнього компонента	Освітній Компонент ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ спрямований на всебічне і послідовне вивчення теоретичних основ фінансового аналізу, формування у студентів вміння комплексного підходу до оцінки фінансового стану підприємства, виходячи з суті дисципліни та її ролі у сучасних ринкових умовах. Її метою є досягнення студентами сучасного конструктивного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань з фінансового аналізу, інструментарію аналізу фінансового стану підприємства, прийняття рішень та здатності їх використовувати у галузі фінансів та банківської справи.		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на дисциплінах: «Статистика та теорія економічного аналізу», «Бухгалтерський облік», «Фінанси, гроші і кредит», «Фінансова система» 2. Освітній компонент є основою для вивчення дисциплін «Соціальне страхування», «Банківські операції» «Корпоративні фінанси в аграрному секторі економіки»		
14.	Політика академічної доброчесності	Дотримання засад політики академічної доброчесності реалізується на засадах положень «Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ» від 28.10.2024 р. № 453/од https://drive.google.com/file/d/142uwVZKHnDYNQJ6TKFxaaPcr7rT5qTN8/view		
15.	Ключові слова	Фінанси, облік, баланс, фінансова звітність, фінансові результати , аналіз, платоспроможність, фінансова стійкість, цифровізація,		
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=578		

2. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з	Лаб. з.		
ТЕМА 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ТА ЙОГО ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. 1. Сутність і значення фінансового аналізу 2. Методика оцінювання фінансових звітів: горизонтальний і вертикальний аналіз 3. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	2	2		6	ОД: 1,2,3,4; МЗ: 1,2,3; ІД: 1,2,3, ДД: 1,2,3,4;
ТЕМА 2. АНАЛІЗ МАЙНА (АКТИВІВ) ПІДПРИЄМСТВА ТА ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ ЙОГО КАПІТАЛУ 1 Аналіз складу і структури активу балансу 1.1. Економічна сутність і структура майна підприємства . 1.2. Аналіз необоротних активів підприємства. 1.3. Аналіз нематеріальних активів підприємства. 1.4. Аналіз основних фондів підприємства . 2. Аналіз складу і структури пасиву балансу 2.1.Завдання та методологія здійснення аналізу джерел формування капіталу 2.2.Аналіз динаміки складу і структури джерел формування капіталу 2.3. Аналіз вартості капіталу 2.4. Аналіз ефективності використання власного капіталу. 3.Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів 4.Аналіз ефективності використання оборотного капіталу.	8	8		24	ОД: 1,2,3,4; МЗ: 1,2,3; ІД: 1,2,3, ДД: 1,2,3,4;
ТЕМА 3 АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ 1.Аналіз дебіторської заборгованості та показників її оцінки 2.Аналіз кредиторської заборгованості та показників її оцінки	6	6		18	ОД: 1,2,3,4; МЗ: 1,2,3; ІД: 1,2,3, ДД: 1,2,3,4;

¹Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

ТЕМА 4 АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ 1. Суть ліквідності і її значення при оцінці фінансового стану 2. Класифікація активів за ознакою ліквідності і пасивів за ознакою термінового погашення 3. Платоспроможність та показники її оцінювання	6	6		18	ОД:1,2,3,4; МЗ: 1,2,3; ІД: 1,2,3, ДД: 1,2,3,4;
ТЕМА 5 АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ 1. Сутність фінансової стійкості та показники її оцінювання 2. Типи фінансової стійкості. Оцінка запасу фінансової стійкості	6	6		18	ОД:1,2,3,4; МЗ: 1,2,3; ІД: 1,2,3, ДД: 1,2,3,4;
ТЕМА 6 АНАЛІЗ І ПРОГНОЗУВАННЯ МОЖЛИВОГО БАНКРУТСТВА 1. Сутність і причини виникнення банкрутства 2. Методи прогнозування банкрутства 3. Аналіз можливостей відновлення платоспроможності підприємства	2	2		6	ОД:1,2,3,4; МЗ: 1,2,3; ІД: 1,2,3, ДД: 1,2,3,4;
Всього	30	30		90	

3. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1. Збирати необхідну статистичну та облікову фінансову інформацію, фінансові, страхові та банківські показники, на основі використання необхідного аналітичного і методичного статистико-економічного інструментарію.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія Наочні методи: демонстрація Практичні методи: вправи, практичні роботи Метод тьюторського навчання*	Метод готових знань, «мозковий штурм» Аналітичні методи навчання; обмін думками (think-pair-share) Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 2. Аналізувати фінансові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення економічної діяльності формування банків даних у сфері банківської діяльності, страхування та фондових ринків на основі використання статистичних показників і методів фінансового та економічного аналізу.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія Наочні методи: демонстрація Практичні методи: вправи, практичні роботи, case study, Метод тьюторського навчання*	Метод готових знань, взаємного навчання (peer to peer learning), «мозковий штурм» Аналітичні методи навчання; обмін думками (think-pair-share) Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 3. Виявляти залежності та взаємодії між суб'єктами фінансових, страхових та фондових відносин на основі використання економіко-математичних методів і методів фінансово-економічного аналізу та прогнозувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія Наочні методи: демонстрація Практичні методи: вправи, практичні роботи, case study, Метод тьюторського навчання*	Метод готових знань, взаємного навчання (peer to peer learning), «мозковий штурм» Пояснювально-ілюстративні методи, спільний проект, частково-пошукові методи, взаємне навчання (peer to peer learning) Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок

*За умови змін процесу навчання

4. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

4.1 Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

4.2. Сумативне оцінювання

4.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Модуль 1:	50 балів/50%	7-й тиждень,
1.1	Тест множинного вибору (Модуль 1)	20 балів / 20%	7-й тиждень,
1.2	Виконання індивідуальної розрахункової роботи по першому рубіжному контролю. Захист робочого зошита (Теми 1,2,3)	20 балів / 20%	4,5, 6 тиждень
1.3	Участь в курсах неформальної освіти (на платформах Prometheus, Coursera	10 балів / 10%	5-й тиждень
2	Модуль 2 :	50 балів/50%	14-й тиждень,
2.1	Тест множинного вибору (Модуль 2)	20 балів / 20%	13 тиждень
2.2	Виконання індивідуальної розрахункової роботи по другому рубіжному контролю. Захист робочого зошита (Теми 4,5,6)	20 балів / 20%	11,12,13 тиждень
2.3	Усне опитування. Максимальна оцінка по теоретичному рубіжному контролю -10 балів	10 балів / 10%	14 тиждень
	ВСЬОГО	100 балів /100%	

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁴
Тест множинного вибору Тестування по кожній темі (за кожну правильну відповідь 1 бал) по першому та другому рубіжному контролю Максимальна оцінка по першому теоретичному рубіжному контролю - 10 балів Максимальна оцінка по другому теоретичному рубіжному контролю - 10 балів	<12 балів Студент володіє окремими теоретичними елементами курсу. Цілісність розуміння теоретичного матеріалу відсутня.	12-15 балів Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни, які є мінімально допустимими. Розуміє основні положення, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	15-18 балів Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, але допускає окремі неточності.	18-20 балів Студент демонструє повний міцний знання навчального теоретичного матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни.
Складання (написання) розрахунково-аналітичної контрольної роботи по темам	<12 балів Вимоги щодо розрахунково-аналітичної контрольної роботи не виконано.	12-15 балів Більшість розрахунків виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз та висновки до задачі.	15-18 балів Виконано усі вимоги завдання, але є неточності у висновках та пропозиціях. Помилки у рішеннях та розрахунках не є	18-20 балів Виконано усі вимоги до розрахунково-аналітичної контрольної роботи, продемонстровано креативність, вдумливість,

			системними.	запропоновано власне вирішення проблеми.
Захист індивідуальної (практичної) розрахункової роботи по всім темам по своєму об'єкту дослідження (розрахунок, написання висновків та пропозицій, підготовка презентації, захист)	<9 балів Вимоги щодо захисту Індивідуальної (практичної) розрахункової роботи не виконано.	10-11 балів Захист індивідуальної (практичної) розрахункової роботи виконано, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. Є відповідність алгоритму у презентації, але відсутнє глибоке розуміння проблематики дослідження.	12 -13 балів Виконано усі вимоги захисту Індивідуальної (практичної) розрахункової роботи, але є неточності у висновках та пропозиціях. При захисті розрахункової роботи студент дає вичерпні пояснення, але є неточності у пропозиціях.	14- 15 балів Виконано усі вимоги захисту Індивідуальної (практичної) розрахункової роботи, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми. Вміє аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь.
Підсумковий контроль: виконання комплексного завдання за всім освітнім компонентом теоретичні питання - розрахунково-практична задача	<19 балів Частково висвітлено теоретичне завдання; вимоги щодо практичного завдання не виконано, висновки та практичні рекомендації відсутні.	19 – 23 балів Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз окремих елементів задачі, висновки не повністю розкривають проведені розрахунки.	24 - 28 балів Виконано усі вимоги до теоретичного та практичного завдання, є неточності у висновках.	29- 30 балів Виконано усі вимоги до завдання, продемонстровано теоретичні знання та практичні навички розрахунку задачі та написання висновків з пропозиціями.

³Зазначити компонент сумативного оцінювання

⁴Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

4.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тест множинного вибору (Модуль 1,2)	7,13 тиждень
2	Виконання індивідуальної розрахункової роботи по першому та другому рубіжному контролю. Захист розрахунково-аналітичної роботи по об'єкту дослідження	4,5,6,11,12,13. тиждень
3	Участь в курсах неформальної освіти (на платформах Prometheus, Coursera)	5 тиждень
4	Теоретичний зріз знань з курсу: Усне опитування.	14 тиждень

5. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

5.1. Основні джерела

5.1.1. Підручники посібники

1. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с
2. Лищенко М.О., Селезень О.М. Фінансовий аналіз. Конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання галузі знань «Бізнес, адміністрування та право» Суми: СНАУ. 2026. 199 с
3. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.
4. Череп А.В., Гамова О.В., Козачок І.А. . Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ: ВД «Кондор», 2025, 268 с.

Методичне забезпечення

1. Фінансовий аналіз. Конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання галузі знань «Бізнес, адміністрування та право» Суми: СНАУ. 2026. 199 с. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=578>
2. Фінансовий аналіз. Робочий зошит для виконання практичних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання галузі знань 07«Управління та адміністрування», напряму підготовки 072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК. Суми: СНАУ, 2023. 45с
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=578>
3. Фінансовий аналіз. Методичні вказівки щодо виконання самостійних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання галузі знань 07«Управління та адміністрування » напряму підготовки 072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК, Суми: СНАУ, 2024. 25 с.
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=578>
4. [Курс в MOODL](https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=578)<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=578>

5.1.1. Інші джерела

1. Шевченко О.М., Селезень О.М., Скрипник В.В., Алексєнко А.С. Прогнозування аналізу господарської діяльності інноваційних промислових підприємств в системі соціальної відповідальності бізнесу, міжнародного маркетингу та управління витратами Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць Державного науково-дослідного інституту інформатизації та моделювання економіки. 2024. Вип.1(272). С.-51-59 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2024/03/1_2024.pdf
2. Федірець О. В., Шендерівська Л. П., Селезень О. М. Фінансовий аналіз інноваційно орієнтованих підприємств агропродовольчих соціально-економічної систем в умовах ринкового ціноутворення. Актуальні проблеми економіки 2024. № 6(276). С.-23-33 URL: <https://eco-science.net/apc-news/%e2%84%96-6-276-%d1%87%d0%b5%d1%80%d0%b2%d0%b5%d0%bd%d1%8c-2024/>
<https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/06/6.24. topic Oleg-Fedirets-Lina-Shenderivska-Olena-Selezen-23-33.pdf>
3. Борисова В.А., Селезень О.М., Ждек В.М. Фінансовий аналіз стійкості страхових компаній: Управління змінами та інновації. №10. 2024. С.61-65
<https://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/view/144/137> UDC 368(075.8) DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2024-10-12>

4. Онопрієнко І.М., Селезень О.М. Ринок страхових послуг в Україні: фінансово-аналітичний огляд: Електронне наукове фахове видання Східна Європа: Економіка, Бізнес та Управління. Видавничий дім «Гельветика» 2025, Український Державний Університет Науки і Технологій, Випуск 1 (46) 2025 с. 27-32 УДК 368 (477) DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.46-4>
5. Мікуліна М.О., Селезень О.М., Корольов А.В. Діагностика фінансового стану підприємства в умовах імплементації ESG-концепції. Український журнал прикладної економіки і техніки. 2026.
 - а. Додаткові джерела
 1. Фінансовий аналіз [Електронні матеріали]. URL: <https://elearning.sumdu.edu.ua/works/2723/nodes/495980>
 2. Школьник І.О., Боярко І.М., Дейнека О.В. та ін. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / За заг. редакцією І.О.Школьник К.: Центр учбової літератури. 2016. 368с.
 3. Єпіфанова І. Ю., Джеджула. В. В. Фінансовий аналіз та звітність : практикум. Вінниця : ВНТУ. 2017. 143 с.
 4. Тринька Л.Я., Іванчук (Липчанська) О.В. Фінансовий аналіз. Навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 768 с
 5. Федірець О. В., Шендерівська Л. П., Селезень О. М. Фінансовий аналіз інноваційно орієнтованих підприємств агропродовольчих соціально-економічної систем в умовах ринкового ціноутворення. Актуальні проблеми економіки 2024. № 6(276). С.-23-33 URL: <https://eco-science.net/apc-news/%e2%84%96-6-276-%d1%87%d0%b5%d1%80%d0%b2%d0%bd%d1%8c-2024/> https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/06/6.24._topic_Oleg-Fedirets-Lina-Shenderivska-Olena-Selezen-23-33.pdf
 6. Борисова В.А., Селезень О.М., Ждек В.М. Фінансовий аналіз стійкості страхових компаній, Управління змінами та інновації, № 10 (2024), с.61-65 URL: <http://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/view/144/137>
 7. Онопрієнко І.М., Селезень О.М. Ринок страхових послуг в Україні: фінансово-аналітичний огляд. *Східна Європа: Економіка, бізнес, управління*. Вип.1(46) 2025.С.27-33. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.46-4> URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/20-2019-ukr>

6.3. Програмне забезпечення

Використання стандартного пакету Microsoft Excel

6.4. Інформаційні ресурси в інтернеті

<http://www.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України.
<https://www.mof.gov.ua/uk> – Офіційний сайт Міністерства фінансів України
<http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби статистики України.
 Методологія та звітна документація.
<http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України
<https://stockmarket.gov.ua/> – Офіційний сайт загальнодоступної інформаційної бази даних
<http://www.ufs.com.ua> – український фінансовий сервер.
<http://www.standartsandpoors.com> – сайт компанії Standarts&Poors, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів.
<http://www.moody.com> – сайт рейтингового агенства Moody's, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів.
<http://www.fdi.eu.com> – інформація щодо світових потоків ПІІ та діяльності ТНК.
<http://www.ssmc.gov.ua> – офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондовому ринку.
<https://dtkt.com.ua> – офіційний сайт Українського бухгалтерського порталу Дебет-кредит: